

topinions דעות

להתמודד נכון עם "המחלקה השמאלנית"

דרישת המל"ג לשנות מיד את הרכב המרצים למדעי המדינה היא עדות לצורך לעדכן את חוק המל"ג. הפתרון טמון בצעדים מדודים שבסופם ניפטר מאותם אלמנטים ממאירים ישראל דויד

שלחו להדפסה

אקדמיה
במחלוקת

לשנות את חוק המל"ג.
ישראל דויד

לחצו כאן להגדיל
הטקסט

לחצו להקטין את
הטקסט

סעיף 15 לחוק המועצה להשכלה גבוהה הוא הסעיף המסדיר את עצמאותן של האוניברסיטאות. בשנים האחרונות, כאשר ראשי האוניברסיטאות קראו את הסעיף הזה בצורה דווקאית במאבקהן מול רשויות המדינה, נשמעו קריאות לביטולו של הסעיף או לעדכונו. אז דובר על החלת חוק חופש המידע הכספי על האוניברסיטאות, הכפפתן לחוק המכרזים, ועוד. והנה, בימים האחרונים סוערת האקדמיה בגלל הכרעתה של ועדת המשנה של המל"ג בעניינה של המחלקה לפוליטיקה וממשל (מדעי המדינה) [באוניברסיטת בן-גוריון](#).

דעתה של הוועדה אינה נוחה מרמתה הנמוכה של מחלקה זו ומן האקטיביזם הרדיקלי של אנשי הסגל שלה. היא אף נקבה בתאריך היעד של שנת הלימודים תשע"ד לאי-קליטת סטודנטים חדשים, ובמילים אחרות, סגירת המחלקה. לכן, אין פלא ששורה חוזרים ומעלים כעת גורמים באקדמיה את סעיף 15, שכביכול נרמס.

עוד בערוץ הדעות של ynet:

**[לבי בתל-אביב ואנוכי בניו ג'רזי](#) / [גיורא גריפל](#)
[קוברים את התקווה בדרום סודן](#) / [יותם גדרון](#)**

מ"פניני" המרצה

קרא "לשבור מפרקת" לפעילי ימין /
אביעד גליקמן

וכך לשונו של סעיף 15: "מוסד מוכר הוא בן חורין לכלכל עניניו האקדמיים והמינהליים, במסגרת תקציבו, כטוב בעיניו. בסעיף זה, 'עניינים אקדמיים ומנהליים' - לרבות קביעת תוכנית מחקר

והוראה, מינוי רשויות המוסד, מינוי מורים והעלאתם בדרגה, קביעת שיטת הוראה ולימוד, וכל פעולה מדעית, חינוכית או משקית אחרת".

[לכתבה המלאה](#)

בכל זאת עולות שאלות מטרידות. קודם להכרעת ועדת המשנה בראשית חודש

זה, עמדה האוניברסיטה תחת ביקורת הוועדה במעין תקופת מבחן. הצעד העיקרי לשיפור המצב שהצהירה עליו אז אוניברסיטת בן-גוריון בפני המועצה, הוא גיוסם של חמישה אנשי סגל חדשים על מנת לאזן את פרופיל המחלקה ולחזק את "לימודי הליבה". בתגובה דרשה המל"ג מהאוניברסיטה להעביר לעיונה ולביקורתה את קורות החיים של כל המועמדים לגיוס.

צעדים מדודים

רק כסיל או מצקצק שפתיים יאמר לך שצעד תקדימי זה נעשה שלא מטעם פוליטי. ומה לנו כי נלין על המל"ג? הרי בגלל גילויים פוליטיים נולדה הבעיה מלכתחילה. האוניברסיטה בתגובה, קיימה כמובן לאלתר דרישה זו של המל"ג. ולא אתפלא אם עשתה זאת בלי שהייתה מודעת לפגיעה בלבן של סעיף 15 ובמהותו: האם מבררים עם המגויסים החדשים את דעותיהם הפוליטיות? האם מחתימים אותם על התחייבות "להתנהג יפה" ולשמור על פרופיל אקדמי קלאסי?

גם ללא הקשר פוליטי, הצעד של האוניברסיטה הוא בלתי רצוי מבחינת בניינה של מחלקה אקדמית, ובפרט קטנה וצעירה. בניין כזה דינו להיעשות צעד צעד, במתינות אבולוציונית, ולא בקנייה סיטונאית של סוף עונה. מהיכן תביא האוניברסיטה בבת אחת חמישה מדעני מדינה תחרותיים, שייאותו לעקור עם משפחתם לנגב, וגם יוכלו ללמד בעברית? מן הגורן או מן היקב?

פרשה זו איננה אלא עוד גילוי אחד - מצלצל ומהדהד - של הצורך לעדכן ולפרט את סעיף 15 שנוסח בתשי"ח, ונחתם על-ידי [יצחק בן-צבי](#) ו**דוד בן-גוריון**, שלא יכלו לחלום אפילו על מציאות מורכבת של ההשכלה הגבוהה כפי שהיא היום.

בפן הפרטי של הבעיה, הפתרון הנכון של האוניברסיטה הוא שילובם של מספר צעדים אחראים ומדודים. ראשית, להיפטר מאלמנטים מיותרים וממאירים - אותם אלמנטים ששבים וקוראים להחרים את המדינה, שהפיצו את דיבת ה"אפרטהייד" הישראלי בעולם, והם מככים תדיר בפעילויות אנרכיסטיות קירקסיות שדבר אין להן עם תעודתה של האקדמיה. במקביל, לשנע רוחבית אלמנטים אחרים ולהישען בתקופת הביניים על מורים מן החוץ שיתמכו בלימודים החסרים. בתקופה זו יוכלו לגייס בנחת ובהשכל סגל

חדש, ולהתקדם לעתיד הטוב יותר שמגיע לאוניברסיטה זו.

**ישראל דויד הוא פרופסור למתמטיקה וחקר-ביצועים באוניברסיטת
בן-גוריון. כותב בענייני אקדמיה בבמות שונות.**

גולשים מוזמנים להציע טורים במייל הבא: opinions@y-i.co.il

תגיות: אוניברסיטת בן גוריון | מל"ג | אקדמיה | אוניברסיטאות
[חזרה](#)